

SARS E FA DIPEGO TŠA PELE TŠA DIPOELO TŠA DITSENO TŠA 2020/21

Pretoria, Labone 01 Aprele 2021 – Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS) di bega dipoelo tša tšona tša pele tša ditseno morago ga ngwaga wa melao ya Setšhaba ya dikiletšo tša mesepelo ya COVID-19. Mabaka ao a kgethegilego a leuba a fetotše maemo a ekonomi le ka mokgwa woo SARS e dirago ditshepetšo tša go koleka metšhelo yeo e lebanego. Baotledi ba bagolo ba ditseno tšeo di begilwego ke kamano ya maitekelo a taolo ya motšhelo yeo e mphshafaditšwego go kaonafatša obamelo ya balefela motšhelo, ditšhitišo tša selegae le lefase ka bophara tša ditiragalo tša ekonomi le magato a kimollo a go nyalelana le motšhelo ao a phethagaditšwego go ya ka dikiletšo tša leuba la COVID-19.

Bjale ka karolo ya Ponelopele ya SARS ya 2024, peakanyoleswa yeo e tihomilwego go setheo le tshepetšo e kgontšhitše phetišo ya taolelo ya diakhaonte tša balefela motšhelo go dilete tše senyane le dikarolo tše tharo mola tlhomoleswa ya yuniti e kgolo le ya ditšhabatšhaba e ile ya tšwelapele go tlhongwa gape ya sepetšwa, ka bobedi gomme tša lebiša go kaonafalo ya nepo ya ditseno le ditirelo tša molefela motšhelo. Dintlha tša go nyalelana le leeto la leano la SARS go kagoleswa ya SARS e Bohlale ya Sebjalebja, ya Botshephegi, ya Potego le go Kganyogwa di laeditšwe go wepsaete ya rena, karolo ye le ditiragalo tša go nyalelana le obamelo ga se di laetšwe ka go phatlalatšo ye. Gabjale re lebeletše go šoma gabotse ga ditseno tša ngwaga wa ditšhelete wa 2020/21.

Bakeng sa ngwaga wa go fela ka 31 Matšhe 2021, SARS e kolekile palo ya kroso ya R1 541.1 billion yeo e fokoditšwego ka R290.9 billion, yeo e dirilego dikoleka tša nete ya R 1 250.2 billion, kgatlhanong le Tekanyetšo ya 2021 ya Tekanyo ya go Boeletšwa ya R1 212.2 billion, gape yeo e laeditšwego phokotšo ya –R105.6 billion (-7.8%) kgatlhanong le ngwaga wa tšhelete wa 2019/20.

Tekayenyetšo ya 2021 ya Tekanyo ya go Gatišwa bakeng sa 2020/22 e laeditšwe ka R1 365.1 billion yeo e laetšwego kgolo ya 12.6% kgatlhanong le Tekanyetšo ya 2021 ya Tekanyo ya go Boeletšwa (RE) bakeng sa 2020/21 ya R1 212.2 billion. Melawana

yeo e tiišeletšago tekanyo ye ka kgolo ya godimo ya GDP ya 8.8% ka motšhelo go GDP ka phokotšo ya kabo ya 25.5%. Kgatthanong le dikoleka tša **dipoelo tša pele** tša 2020/21 tša R1 250.2 billion, tekanyo ya 2021/22 ya R1 365.1 billion e laetša kgolo ya R114.9 billion (9.2%).

Go swanetše go lemogwa gore tše ke **dipoelo tša pele**, tše di swanetšego ke peolanyo ya ditšhelete ka botlalo le oditi ya mafelelo.

Go tloga go kwešišega gore dipoelo tša ditseno di ka fase ga kgatelelo ya maemo a ekonomi, magato a pholisi ya fiskase, boitshepho bja setšhaba ka taolo ya motšhelo le mmušo ka kakaretšo, gammogo le kaonafalo ya taolelo ka SARS. Boleng bja fase bja ditiragalo tša ekonomi bo laeditšwe ka maphekgo a mabedi, elego tekanyo ya kgolo ya nnete le tekanyo ya infleišene. Mo mengwageng ya go feta, dikoleka tša ditseno tša motšhelo di tšwetše pele go theogela fase ga ditetelo di otlelwa ke kgolo ya ekonomi ya nnete ka kgonagalo ya fase ya kgolo ya ekonomi ya nnete ka fase ga tikologo ya infleišene ya tlasana, yeo e lebišitšego go dikoleka tša fasana go Magoro a magolo a motšhelo.

Karolo ya bobedi ya lekgetho leo le kolekilwego e otlelwa ke ditiragalo tša toalo ya motšhelo yeo e phethagetšego ka dikoleka tša tlaleletšo tša kheše le ditseno tše e sego tša kheše tše di šireletšago motheo wa motšhelo. Bakeng sa sebaka seo se lego ka fase ga tekolo, R158.5 billion e laeditše ditseno tše di kolekilwego ke SARS ka palo ya go batamela R94.1 billion ka dikoleka tša tlaleletšo tša kheše le dikolela tše e sego tša kheše tše di šetšego ka R64.3 billion, Ya mafelelo e laetša ditiragalo tša obamelo tše di lebišitšego go tšhutlhego ya tšhireletšo ya ditseno.

Dikoleka tša ditseno di be di šireleditšwe ke leano la ditseno leo le phethagaditšwego ngwaga ka moka wa ditšhelete, tše di laotšwego ka bokgaoswi ka tirišanommogo le dithwadi tša thušo ya boraditaba ya ditseno tša selete le bosetšhaba go tiišetša tirelo ya katlego go ditetelo tše di nyakegago tša dikoleka. Go phuhlama ga ditiragalo tša ekonomi lefaseng ka 2020 e akanyeditšwe go ba tlasana ga nnyane kudu go feta ka fao go bego go beetšwe, kudu ka lebaka la diphokotšego ka go di ekonomi tše di tšwetšego pele gommogo le go tielela godimo ka China.

Ditiragalo tša godimo go fetiša ka fao go bego go letetšwe tša kgoboketšo ya ditiragalo tša ekonomi morago ga go nolofatša magato a ekonomi a dikiletšo tša mesepelo di phethagaditšwe ka dikoleka tša motšhelo tše kaone go feta ka fao go bego go letetšwe, Dikoleka tša motšhelo wa letseno la koporeiti tše di hweditšwego ka kotara ya mafelelo ya 2020, yeo e otlelwao ke ditheko tša godimo tša ditšweletšwa tša ditšhabatšhaba. Dikoleka tša Lefela ka ge o gola (PAYE) di tšwelapele go tlhotlwa ke phokotšego ya fase ya mešomo le koketšego ya megolo, gammogo le ditefelo tša fase tša diponase. Le ge go bonagala phokotšo ka go dikoloto tša VAT ya Selegae ka go kotara ya mathomo ya fiskale, maswao a ka pejana a tielelo a ile a lemogwa go tloga ka Julae go iša pele. Le ge eba dipego tša dikiletšo tša mesepelo tša legato la boraro ka Disemere 2020 le tlhotše phokotšo ya dikoloto tša VAT ya Selegae ka Feberware, se se diragetše fela nakwana e nnyane ka ge dikoleka tša VAT ya Selege di ile tša gola gape ka kgolo ya kgwedi ka kgwedi ya 8.5%. Sebaka sa go bega sa go tlala se lemogile phokoletšo go bobedi bontši le boleng bja dikoloto tša VAT ya Selegae ka 7.1% le 2.3% ka tatelano.

Ekonomi ya Afrika Borwa e legatong la phokotšo e kgolo. Phokotšo ya ngwaga ka ngwaga ya 2020/21 go boleng bja kroso ya ditšweletšwa tša nnete tša selegae (GDP) e akanyeditšwe ka -8.3%. Ditekanyo tša go gola tša kotara ka kotara di tle di be tlase le tletlolo, kudu ka 2020 ge kotara ya bobedi e rekhotle phokotšo ya -51.7% ya latelwa ke tlhagišo ka go kotara ya boraro, morago ga go nolofatša magato a dikiletšo tša mesepelo, go laetša koketšo ya 67.3%. Di intasteri ka moka di rekhotle kgolo e botse ka go dikotara tša bobedi le tša boraro ka 2020.

Dikabelo tše kgolo tša botse ka go GDP ka go kotara ya boraro e be e le di intasteri tša ditšweletšwa, moepo le papatšo. Intasteri ya ditšweletšwa e oketšegile ka tekanyo ya 212.9% gomme e dirile dikabelo ka dintlha tša persente ya 16.4 go kgolo ya GDP. Intasteri ya moepo le mekoti ya meepo e oketšegile ka tekanyo ya 271.2% gomme e abetše ka dintlha tša dipersente tša 11.4. Intasteri ya papatšo, apea dijo le madulo e oketšegile ka tekanyo ya 137.0% gomme e abetše dintlha tša dipersente tše 14.7.

Methopo e megolo ya ditseno yeo e abetšego go R1 250.2 billion yeo e kolekilwego e be e le Nete ya motšhelo wa letseno la mong (PIT), yeo e abetšego R488.6 billion (39.1%), Nete ya motšhelo wa boleng bja go oketšwa (VAT) ka kabelo ya R330.7 billion (26.5%), Nete ya motšhelo wa letseno la khamphani (CIT), yeo e abetšego

R204.7 billion (16.4%) le makgetho a Khastomo ao a abetšego R47.4 billion (3.8%). Kabelo ya go nyalelana ya metšhelo e megolo go palomoka ya ditseno tša motšhelo e šuthile ka koketšo ya go dula e gola ka go ithekga ka ditseno tša PIT kudu ka lebaka la diphetogo tša pholisi ya motšhelo. Kabelo ya dikoleka tša VAT ya Selegae e tšwelapele go fokotšega kudu ka lebaka la go koafala ga tikologo ya kgolo ya ekonomi ka palo ya fase ya bareki le tšhomišo ya dipeeletšo ka go ekonomi. Kabelo ya CIT go palomoka ya motšhelo e theogile mo mengwageng ya go feta, e theogetše fase ka 15.9% ka 2019/20, ka kaonafatšo e nnyane ka 2020/21 go ya go 16.4% ka lebaka la ditšhitišo tša dinyakwa go dithekišo le dipoelo tša kgwebo.

Dikabelo tše dikgolo go mašaledi kgatlhanong le Tekanyetšo ya 2021 ya Tekanyo ya go boeletšwa (RE) di laeditšwe ka tlase:

- Dikoleka tša **Nete ya PIT** (go akaretša Tswala go metšhelo yeo e šaletšego morago ka ditefelo) e be e le R4.2 billion (0.9%) godimo go feta RE, kudu ka lebaka la PAYE ya godimo le ditefelo tša sebakanyana tša PIT tša go fokotšwa ka ditefelamorago tša godingwana. Ditefelo tša sebakanyana tša PIT e be e le R1.7 billion (6.8%) godingwana ga RE. PAYE e be e le godingwana ga RE ka R6.5 billion (1.3%) ka phokotšo ya ditefelamorago tša godimo tšeo di bego di sa letelwa tša PIT tša R2.7 billion (8.3%).
- Dikoleka tša **Nete ya CIT** (go akaretša Tswala go metšhelo yeo e šaletšego morago ka ditefelo) e bile palo ya R204.7 billion, yeo e laeditšego go šoma gabotse ka R12.5 billion (6.5%) kgatlhanong le RE. Se e bile ka ditefelo tša motšhelo wa sebakanyana wa CIT ka kgwedi ya dikoleka tša godimo ya Feberware 2021 go rekhotilwe pharologano ya R6.9 billion (27.0%), morago ga tšhomo botse yeo e kgethegilego ya di-SMME. Kgwedi ya Matšhe 2021 gape e laeditše dipoelo tše dibotse tša R6.8 billion (38.2%) ka morago ga Temana e bohlokwa ya dikoleka 19(3).
- **Ditefela morago tša CIT** di be di le fase kudu go feta ka fao go bego go letetšwe ka R0.9 billion (4.0%) kgatlhanong le RE ka lebaka la ditefelamorago tša fase tša CIT tšeo di lefetšwego go dikgwebo tše kgolo, kudu sektara ya Moepo.
- **VAT ya Selegae** e be e le R2.5 billion (0.6%) go feta RE. Dikoleka di maatlafaditšwe ke taetšo ya mafelelo ya ditshenyagelo tša didirišwa e (FCE) ka Q3-2020 bjale ka ge dikiletšo tša mesepelo di imolotšwe gomme ekonomi e

thomile go tielela. sepetšwa ka tsela ya maleba. FCE ka magaeng e gotše ka poeletšo ya 75.3% q/q ka Q3-2020 go latela phokotšego ya 52.0% q/q ka Q2-2020 gwa se be le kgolo ka Q1-2020. FCE e gotše ka 7.5% q/q ka Q4-2020.

- **Dikoleka tša DT/STC** di dirile R24.7 billion, ka phihlelelo e nnyane ya of 7.6% kgatlhanong le RE. Go hloka tielelo ga ekonomi go amile dikabelo tša di-dividente tša dikhamphani. Dikhamphani di dirišitše diresefe gomme tša kgetha go fega, diegiša goba go khansela ditefelo tša di-dividente go baswarakabelo ba bona ka lebaka la leuba la COVID-19. Go išapele, Panka ya Resefe ya Afrika Borwa e laetše dipanka go emiša ditefelo tša di-dividente tšeo di tlwaelegilego goba diponase tša dikhuduthamaga lenyaga. Leuba la COVID-19 le gapeleditše dikhamphani go ela gape ditebelelo pele tša ditšhelete tša tšona mo sebakeng se sa ekonomi ya go fetoga lefaseng ka bophara.
 - **VAT ya Tlišogae** e fetišitše RE ka R11.8 billion (7.7%). Le ge go le bjale, go bile le dikoleka tša R13.9 billion (7.7%) tšeo di bilego fase ga nnyane go feta ngwagola ka lebaka la go theoga ga kgolo ya ditekanyo go tšwa go diotledi tše kgolo tša didirišwa tša motšhelo; tšeo di gateletšwego ka boleng ka kakaretšo bja didirišwa tša tlišogae ka go theoga ka 12.6% bakeng sa sebaka sa Aprele 2020 go fihla ka Feberware 2021.
 - **Makgetho a Khastomo** a fetišitše RE ka R2.2 billion (4.9%). Le ge go le bjale, go kolekilwe R8.0 billion (14.4%) yeo e bilego tlasana go feta ngwagola ka lebaka la go theoga ga kgolo ya ditekanyo go tšwa go diotledi tše kgolo tša didirišwa tša motšhelo; tšeo di gateletšwego ka boleng ka kakaretšo bja didirišwa tša tlišogae ka go theoga ka 12.6% bakeng sa sebaka sa Aprele 2020 go fihla ka Feberware 2021.
- **Dikoleka tša Makgetho a Itšeng a Motšhelophaglogae** e bile R7.6 billion (30.7%) di bile godimo go feta RE kudu ka lebaka la dithekišo tša godimo tša disekerete le dibeine; le R14.6 billion (-31.1%) yeo e bilego fase go feta ngwagola.
- **Dilevi tša makhura** di bile godimo ga nnyane ka (0.03%) go feta RE; gomme R4.9 billion (-6.1%) ka fase go feta ngwagola ka lebaka la dithekišo tša tlase tša makhura tša batšweletši ba mo nageng.

Gabjale re retologela go dikabelo tša karolo ya Dikgwebo tše Kgolo le tša Ditšhabatšhaba (LB&I). Dikarolo tšadi LB&I di dirile kabelo ya R378.4 billion (30.3%) go dikoleka tša SARS, tšeo di laetšago phokotšo ya R23.0 billion (5.7%) go bapetšwa le ngwagola. Go bile le tshesefalo e kgolo ya phokotšego yeo e diregilego go bapetšwa

le dikarolo tše dingwe tša ngwaga ka ge dikiletšo tša mesepelo tša COVID-19 di imolotšwe gomme tša dumelela kaonafatšo ya ditiraglo tša kgwebo morago nyana mo ngwageng.

Ka kakaretšo go lemogilwe diphokotšo go mehuta ka moka ya motšhelo, fao VAT ya Selegae e laeditego tielelo ka diphokotšo tša magomo a 0.5% go bapetšwa le ngwaga o fetilego, kudu di otletšwe ke kaonafalo e kgolo ya dikoleka go tšwa ka go sektara ya moepo le mekoti ya meepo tšeo di laetšago kgolo ya R3.5 billion (34.0%) gomme disektara tša babapatši le dikgwebjana di oketšegile ka R1.2 billion (5.7%). Se sengwe gape seo se swanetšego go hlokomedišwa ke gore ditefelo tša VAT ya Selegae di laeditše diphetogo ngwaga ka moka, fao dikoleka tša Matšhe 2021 di laetša kgolo ya mathomo ka 7.9%, go tloga ka Nofemere 2020 (12.8%), yeo e tsepamešeditšwego le sektara ya ditšwelešwa yeo e laetšago koketšo ya R0.9 billion (35.6%), ka go swana dikaonafatšo di lemogilwe bakeng sa disektara tše dikgolo bjale ka babapatši le dikgwebjana R0.2 billion (13.7%), phepo ya kgase ya mohlagase le meetse R0.1 billion (18.4%).

- Le ge go lemogilwe phokotšo go motšhelo wa sebakanyana wa CIT ya R6.5 billion (4.6%), dikabelo ka kakaretšo go tšwa go sektara ya moepo le mekoti ya meepo go rapalala le metšhelo di šireleditše kgogeišo ya dikoleka ka palomoka ya R41.6 billion, yeo e laeditšeg kgolo ya R16.3 billion (64.3%) go bapetšwa le ngwagola, di thekgwa ke ditheko tša didirišwa, kudu ka go sehlopha sa ditale tša platinamo (PGMs), gauta le dikarolwana borale bja tšhipi. Go tlaleletša, dikoleka tša Temana ya 19(3) di dirile palomoka ya R14.6 billion yeo e laetšago kgolo ya R5.6 billion, (62.4%) kgatlhanong le PY, yeo e šireleditšego dikoleka tša CIT. Mola ka lehlakoreng le lengwe go bile le dikhamphani tše 641 tšeo di dirilego tefelo ya palomoka ya R7.6bn ngwagola yeo e sa kago ya boeletša lenyaga. Bontši bja dikhamphani tše di be di tšwa go disektara tša Tšhelete (259) le Ditšweletšwa (106), tšeo di laeditšego go šoma ga mehuta ye ya motšhelo.
- Go šoma ga PAYE bakeng sa karolwana ya LB&I go dula go le tlhobaetšo e kgolo ka phokotšo ya go rekhotwa ya R12.9 billion (6.3%), e maatlafaditšwe ke go koafala ga sektara ya ditšhelete (-6.0%), le ge go bile le koketšego e kgolo ya tahlegelo ya mešomo, dilikhwedeišene, diphokotšo tša megolo le ditefelo tša

diponase tša go goga ka boima ka lebaka la maemo a boima a ekonomi. Palo ya go feta 40% ya ditseno tša PAYE e hweditšwe go tšwa go sektara ya Ditšhelete gomme ge a ka fiwa phetogo ya ditšithale, sektara e tla letelwe go hlola mešomo ka sebaka se se kopana.

Go bile le dithekgo tše pedi tšeo di thušitšego go šoma gabotse ga dikoleka tša ditseno tša LB&Itšeo e lego a) maitekelo a nepo ya go kaonafatša obamelo, ka phetolelo ya go se obamele; le b) Ditherišano tša go išapele goba ditherišano tša ka mehla le balefela motšhelo ba bohlokwa (bao ba agago motlhako wa tirišano ya obamelo) ka taetšo ya dikgwebo tša yona.

SARS e rata go leboga balefela motšhelo ka go hlompha merero ya bona ya metšhelo yeo e lego ka fase ga tekolo le go feta.

DITEFELO TŠA DITSENO:

Table 1: Revenue collections 2020/21 against Revised Budget 2021 Estimate

R'm	Actuals 2020/21	Budget 2021	Var	Var %	SPE 2020	Var	Var %	MTBPS 2020	Var	Var %	Budget 2020	Var	Var %
Personal Income Tax ¹	488 580	484 368	4 212	0.9%	456 771	31 809	7.0%	455 446	33 134	7.3%	548 719	-60 139	-11.0%
Corporate Income Tax ¹	204 681	192 226	12 455	6.5%	157 442	47 239	30.0%	163 672	41 009	25.1%	233 061	-28 380	-12.2%
Dividends Tax / STC	24 736	22 980	1 756	7.6%	16 659	8 077	48.5%	20 651	4 085	19.8%	31 169	-6 433	-20.6%
Value-added Tax	330 713	324 554	6 159	1.9%	301 323	29 390	9.8%	287 698	43 015	15.0%	360 555	-29 842	-8.3%
Domestic VAT	392 951	390 430	2 521	0.6%	360 490	32 462	9.0%	365 069	27 882	7.6%	421 651	-28 699	-6.8%
Import VAT	166 131	154 294	11 837	7.7%	149 824	16 307	10.9%	138 001	28 129	20.4%	192 963	-26 832	-13.9%
VAT Refunds	-228 369	-220 170	-8 199	3.7%	-208 991	-19 378	9.3%	-215 372	-12 997	6.0%	-254 059	25 690	-10.1%
Specific Excise Duties ²	32 276	24 694	7 581	30.7%	36 287	-4 011	-11.1%	33 778	-1 502	-4.4%	48 836	-16 560	-33.9%
Fuel Levy	75 259	75 236	24	0.0%	63 188	12 071	19.1%	68 384	6 875	10.1%	83 441	-8 182	-9.8%
Customs Duties ³	47 430	45 218	2 212	4.9%	45 834	1 597	3.5%	40 302	7 128	17.7%	59 500	-12 070	-20.3%
Other taxes	46 541	42 930	3 611	8.4%	43 824	2 717	6.2%	42 648	3 893	9.1%	60 136	-13 595	-22.6%
Total Tax Revenue (Cash)	1 250 216	1 212 206	38 010	3.1%	1 121 327	128 890	11.5%	1 112 579	137 637	12.4%	1 425 418	-175 201	-12.3%

¹ Includes interest on overdue tax

² Specific Excise Duties comprises excise on domestic goods only

³ Customs Duties comprises duties on imports, specific excise on imports and ad

⁴ Valorem duties on imports

Table 2: Revenue collections 2018/19 to 2020/21 and Variance in Rand million and Percentage

R'm	YTD 31 Mar 2019 ⁴	YTD 31 Mar 2020 ⁵	YTD 31 Mar 2021 ⁶	Var YTD 31 Mar 2020 → YTD 31 Mar 2021	Var % YTD 31 Mar 2019 ⁴ → YTD 31 Mar 2021 ⁶	Var YTD 31 Mar 2020 ⁵ → YTD 31 Mar 2021 ⁶	Var % YTD 31 Mar 2020 ⁵ → YTD 31 Mar 2021 ⁶
	2018/19 ⁴	2019/20 ⁵	2020/21 ⁶	2018/19 → 2020/21	2018/19 → 2020/21	2019/20 → 2020/21	2019/20 → 2020/21
Personal Income Tax ¹	493 829	529 172	488 580	-5 249	-1.1%	-40 592	-7.7%
Corporate Income Tax ¹	214 388	214 986	204 681	-9 708	-4.5%	-10 305	-4.8%
Dividends Tax / STC	29 898	27 930	24 736	-5 162	-17.3%	-3 193	-11.4%
Value-added Tax	324 766	346 761	330 713	5 947	1.8%	-16 048	-4.6%
Domestic VAT	378 733	399 288	392 951	14 219	3.8%	-6 337	-1.6%
Import VAT	175 185	179 987	166 131	-9 054	-5.2%	-13 857	-7.7%
VAT Refunds	-229 151	-232 515	-228 369	782	-0.3%	4 146	-1.8%
Specific Excise Duties ²	40 830	46 827	32 276	-8 554	-21.0%	-14 551	-31.1%
Fuel Levy	75 372	80 175	75 259	-113	-0.1%	-4 916	-6.1%
Customs Duties ³	54 968	55 428	47 430	-7 538	-13.7%	-7 998	-14.4%
Other taxes	53 586	54 502	46 541	-7 045	-13.1%	-7 961	-14.6%
Total Tax Revenue	1 287 637	1 355 781	1 250 216	-37 420	-2.9%	-105 564	-7.8%

¹ Includes interest on overdue tax

² Specific Excise Duties comprises excise on domestic goods only

³ Customs Duties comprises duties on imports, specific excise on imports, and ad valorem duties on imports

⁴ * * Total Tax Revenue on a cash basis

⁵ Total Tax Revenue on a cash basis

⁶ Total Tax Revenue on a cash basis

SEPHETHO

Go hwetša tshedimošo enngwe, ikgokaganye le SarsMedia@sars.gov.za